

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN CHƯ SÊ
TỈNH GIA LAI**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Số: 01/2019/QĐST-DS

Chư Sê, ngày 15 tháng 02 năm 2019

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CHƯ SÊ, TỈNH GIA LAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Bùi Thị Dậu.

Thư ký phiên họp: Cao Thị Hồng Hạnh – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Chư Sê, tỉnh Gia Lai.

Đại diện viện kiểm sát nhân dân huyện Chư Sê, tỉnh Gia Lai tham gia phiên họp: Bà Đậu Thị Thanh Xuân - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 02 năm 2019, tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Chư Sê, tỉnh Gia Lai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 102/2018/TLST-DS ngày 07 tháng 12 năm 2018 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2019/QĐST-DS ngày 28 tháng 01 năm 2019, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Mai Thị D, sinh năm 1963. Địa chỉ: Làng R, thị trấn S, huyện S, tỉnh Gia Lai. Có mặt.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

+ Chị Nguyễn Thị H, sinh năm 1990. Địa chỉ: làng L, xã I, huyện G, tỉnh Gia Lai. vắng mặt.

+ Anh Nguyễn Văn T2, sinh năm 1993;

+ Anh Nguyễn Văn N, sinh năm 1997;

+ Anh Nguyễn Văn H, sinh năm 1998;

+ Anh Nguyễn Văn D, sinh năm 2001.

Cùng địa chỉ: Làng R, thị trấn S, huyện S, tỉnh Gia Lai. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu đề ngày 03/12/2018, bản tự khai và tại phiên họp bà Mai Thị D trình bày:

Bà và ông Nguyễn Văn T1 là vợ chồng hợp pháp. Trong thời kỳ hôn nhân, vợ chồng bà sinh được 06 người con là Nguyễn Thị H1, sinh năm 1990, Nguyễn Thị H2, sinh năm 1991, Nguyễn Văn T2, sinh năm 1993, Nguyễn Văn N, sinh năm 1997, Nguyễn Văn H, sinh năm 1998 và Nguyễn Văn D, sinh năm 2001.

Năm 2012, chồng bà chết, một mình bà nuôi các con từ đó đến nay. Trong số các người con của bà có chị Nguyễn Thị H2 bị bệnh tâm thần từ lúc mới sinh ra, mọi sinh hoạt của chị H2 đều do bà làm thay, chị H2 không có khả năng tham gia giao dịch dân sự. Do vậy, bà Duyên yêu cầu tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị H2 mất năng lực hành vi dân sự.

Tại các bản tự khai đề ngày 24/12/2018, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Nguyễn Thị H1, anh Nguyễn Văn T2, anh Nguyễn Văn N, anh Nguyễn Văn H và anh Nguyễn Văn D trình bày:

Chị Nguyễn Thị H1, chị Nguyễn Thị H2, anh Nguyễn Văn T2, anh Nguyễn Văn N, anh Nguyễn Văn H và anh Nguyễn Văn D là con đẻ của bà Mai Thị D và ông Nguyễn Văn T1. Năm 2012 ông Nguyễn Văn T1 chết. Một mình bà Mai Thị D lo làm ăn, ai thuê gì làm nấy, vất vả nuôi sáu anh chị em. Trong các anh chị em có chị Nguyễn Thị H2 từ khi sinh ra cho đến bây giờ bị bệnh tâm thần, hàng tháng bà Mai Thị D vẫn lĩnh tiền trợ cấp cộng đồng thay chị Nguyễn Thị H2. Các anh chị đều đồng ý với yêu cầu của Bà Mai Thị D và đề nghị Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị H2 bị mất năng lực hành vi dân sự.

- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chư Sê:

Theo hồ sơ việc dân sự thể hiện: Chị Nguyễn Thị H2 là con đẻ của bà Mai Thị D và ông Nguyễn Văn T1. Năm 2012 ông Nguyễn Văn T1 chết. Chị Nguyễn Thị H2 từ khi sinh ra cho đến bây giờ bị bệnh tâm thần, mọi sinh hoạt của chị H2 đều phụ thuộc vào gia đình. Tại Kết luận số 04/KLGĐTC ngày 10/01/2019 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên trả lời kết quả giám định pháp y tâm thần đối với chị Nguyễn Thị H2, sinh ngày 03/6/1991, địa chỉ: Làng R, thị trấn S, huyện S, tỉnh Gia Lai thì chị Nguyễn Thị H2 bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng/động kinh (F72/G40 - ICD10), hiện tại mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Như vậy, việc bà Mai Thị D yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố chị Nguyễn Thị H2 là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và đúng quy định. Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự, các Điều 376, 377, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự đề nghị Tòa án nhân dân huyện Chư Sê chấp nhận đơn yêu cầu, tuyên bố chị Nguyễn Thị H2 là người mất năng lực hành vi dân sự; miễn tiền lệ phí sơ thẩm cho bà Mai Thị D.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Chư Sê nhận định:

[1]. Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Chị Nguyễn Thị H2 là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại làng R, thị trấn S, huyện S tỉnh Gia Lai nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Chư Sê theo quy định tại khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Xét yêu cầu của bà Mai Thị D yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị H2 mất năng lực hành vi dân sự:

Ngày 26/12/2018 Tòa án nhân dân huyện Chư Sê đã ban hành quyết định trưng cầu giám định số 01/2018/QĐ-TCGD trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định sức khỏe, bệnh tật, năng lực hành vi dân sự của chị Nguyễn Thị H2. Tại kết luận số 04/KLGĐTC ngày 10/01/2019 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận chị Nguyễn Thị H2 bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng/động kinh (F72/G40 - ICD10), hiện tại mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự: *“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”*. Do đó, việc bà Mai Thị D là mẹ ruột của chị Nguyễn Thị H2 có đơn yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố chị Nguyễn Thị H2 mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, cần chấp nhận.

[3]. Về lệ phí: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Mai Thị D có đơn xin miễn tiền lệ phí. Xét bà D thuộc hộ cận nghèo có xác nhận của chính quyền địa phương thuộc trường hợp được miễn tiền lệ phí Tòa án theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 Quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Do vậy, cần miễn toàn bộ lệ phí việc dân sự sơ thẩm cho bà Mai Thị D. Đối với chi phí cho việc giám định pháp y tâm thần bà Mai Thị D tự nguyện chịu nên miễn xét.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 39; Điều 370, Điều 372; Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 Quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Mai Thị D.

Tuyên bố: Chị Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng (*ba trăm nghìn đồng*). Miễn toàn bộ lệ phí việc dân sự sơ thẩm cho bà Mai Thị D. Hoàn trả lại cho bà Mai Thị D số tiền tạm ứng lệ phí là 300.000 đồng (*ba trăm nghìn đồng*) đã nộp theo biên lai thu tạm ứng phí, lệ phí Tòa án số 0007644 ngày 03 tháng 12 năm 2018 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Chư Sê, tỉnh Gia Lai.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Những người vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- VKSND huyện Chư Sê;
- Người yêu cầu giải quyết VDS;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Chi cục THADS huyện Chư Sê;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

Bùi Thị Dậu